

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a Mgr. Jana Kašpara ve věci žalobce: **BEST FIN PLUS spol. s r.o.**, sídlem Na Hliněnce 457, Nová Včelnice, zast. JUDr. Václavem Faltýnem, advokátem, sídlem nám. Míru 143, Domažlice, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ústřední ředitelky České obchodní inspekce ze dne 16.11.2009, č.j. ČOI 17728/2009/0100/2000/2009/Vo/Št,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá přezkoumání v záhlaví rozsudku uvedeného rozhodnutí ústřední ředitelky České obchodní inspekce, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí ředitele ČOI Jihočeský a Vysočina č.j. ČOI 2845/2009/2000/R005/PHM/Bö ze dne 21.7.2009, jímž mu byla uložena pokuta ve výši 50.000,-Kč pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách (dále jen zákon o pohonných hmotách).

Žalobce namítá, že mu orgán prvního stupně neumožnil účastnit se řízení se všemi procesními právy a možnostmi bránit se, neboť po zrušení a vrácení původního rozhodnutí orgánu prvního stupně k novému projednání stanovil žalobci pouze desetidenní lhůtu na vyjádření se k obsahu kontrolního protokolu, protokolu o odběru vzorků pohonných hmot a zkušebnímu protokolu, přičemž výzvu doručil jen žalobci, nikoliv jeho zástupci. Žalobce se k zaslaným podkladům vyjádřil dne 23.7.2009. Dne 27.7.2009 žalobce k rukám svého právního zástupce obdržel nové rozhodnutí ve věci samé, které však bylo vydáno již

21.7.2009, z čehož je zřejmé, že nemohlo být přihlédnuto k jeho vyjádření k zaslaným podkladům. Dle žalobce tímto bylo porušeno ust. § 34 odst. 2, § 36 odst. 1, 2, 3, § 2 odst. 1, 3, § 4 odst. 3 a 4 s.ř. a čl. 2 odst. 2, čl. 4 odst. 1, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Shodné námitky uplatnil žalobce i v odvolacím řízení, avšak žalovaný řešil pouze otázku, zda výzva měla být doručována jen žalobci nebo také jeho právnímu zástupci, přičemž dospěl k chybnému závěru o doručení přímo žalobci, a ostatní uplatněné námitky vůbec nezohlednil, ani se jimi nezabýval.

V druhé námitce uvádí žalobce nezákonnost obou rozhodnutí správních orgánů z důvodu, že jsou postavena na podkladech, které ve správním řízení nelze použít jako důkaz (§ 51 odst. 1 s.ř.). Žalobce má za to, že kontrola ze dne 29.9.2008 (o níž je sepsán protokol č. 209934408092903) a její výsledky, jsou nepoužitelné, neboť kontrolní vzorek byl pracovníky ČOI u stojanu odebrán bez předchozího oznámení o zahájení kontroly a bez možnosti kontroly stavu a obsahu nádoby, do níž byl vzorek načerpán. Pracovníci ČOI nejprve u stojanu načerpali motorovou naftu a až následně obsluze oznámili zahájení kontroly. Navíc A.Š. nebyl osobou oprávněnou za žalobce jednat. Žalobce uzavírá, že původ a kvalita odebraného vzorku je pochybná, nelze vyloučit, že nádoba obsahovala i jiné látky, než ty, které do ní byly načerpány u stanice účastníka, navíc když k pečetění vzorku došlo až uvnitř stanice a nikoliv ihned po odběru. Jestliže ze strany kontrolního orgánu nebyl proveden kvalifikovaný odběr vzorku, nelze spolehlivě dojít k závěru, že se žalobce dopustil správní deliktu.

Třetí námitka žalobce spočívá v tom, že ačkoliv z důvodu potvrzení správnosti svých závěrů navrhoval jako svědky vyslechnout pracovníky čerpací stanice přítomné na místě v inkriminované době, ani jeden ze správních orgánů tomuto jeho návrhu nevyhověl. Správní orgány tak porušily zásadu rovnosti účastníků a v tomto světle nemůže obstát ani námitka žalovaného, že pracovníci ČOI jsou vyškolení a odborně zdatní a osoba přítomná kontrole vše bez námitek vlastnoručně podepsala. Žalobce má za to, že pouze výsledkem osoby, která protokol o kontrole za žalobce podepsala, a dalších přítomných osob lze spolehlivě zjistit, jak kontrola skutečně probíhala a za jakých okolností pracovník předmětný protokol podepsal.

Ve čtvrté námitce žalobce připomíná, že i samotný žalovaný připustil nesprávnost a nezákonnost postupu kontrolního orgánu, když v důsledku neseznámení žalobce s výsledky kontroly v odvolacím řízení zrušil předchozí rozhodnutí orgánu prvního stupně. Kontrola samotná však nebyla řádně ukončena kontrolním protokolem o výsledcích kontroly. Kontrolní protokol ze dne 29.9.2008 výsledky kontroly neobsahuje a žalobce se domnívá, že „ukončovací protokol“ nelze nahradit protokolem Ústavu paliv a maziv.

V páté námitce žalobce poukazuje na skutečnost, že Ústav paliv a maziv, na jehož protokolu č. 61882 správní orgány obou instancí postavily svá rozhodnutí, není znaleckým ústavem v příslušném oboru, resp. není znaleckým ústavem vůbec, a nebyl ani jako znalec v řízení ustanoven, ač posouzení, zda vydaná nafta splňovala požadavky na jakost, včetně limitních hodnot stanovených pro bod vzplanutí, je bezesporu posuzováním skutečností, k nimž je třeba zvláštních odborných znalostí. Podle ust. § 56 s.ř. bylo povinností správních orgánů ustanovit znalce a předmětný protokol pak mohl sloužit maximálně k předběžné orientaci správních orgánů. Žalovaný se s touto námitkou žalobce nevypořádal vůbec. Tvrdí-li, že si žalobce měl opatřit vlastní posouzení vzorku, pak tímto tvrzením nemůže ospravedlnit neopatření důkazu znalcem. Žalovaný mohl žalobce vyzvat, aby předložil vlastní posouzení vzorku, že až poté znalce ustanoví, to se však nestalo. Žalobce rovněž namítá podjatost Ústavu paliv a maziv, neboť tento ústav provádí pro ČOI veškeré rozborů a je na ní

ekonomicky zainteresován. Dle žaloby je zkušební protokol pro účely řízení o správním deliktu z důkazního hlediska bezcenný a nelze jej jako důkaz použít.

Závěrem žalobce uplatňuje námitku liberace, kterou se žalovaný rovněž nezabýval. Nadále tvrdí, že i pokud by bylo v řízení v nezbytném rozsahu a bez důvodných pochybností prokázáno, že vydaná nafta nesplňuje některý z požadavků technické normy, pak nepochybně vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat a pokud bylo nutno správnost a pravdivost tohoto tvrzení v řízení dokazovat, byl k tomu na výzvu správního orgánu připraven. Existence takovéhohota liberačního důvodu by znamenala zproštění se odpovědnosti ve smyslu ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě shrnul skutečnosti vyplývající z kontrolního protokolu ze dne 29.9.2008 ohledně odebraného vzorku č. 222/20/08. Uvedl, že inspektoři k odběru vzorku využili oprávnění vyplývající z § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci (dále jen „zákon o České obchodní inspekci“) a jeden zaplombovaný vzorek ponechali žalobci. Pokud žalobce napadá výsledky akreditovaného Ústavu paliv a maziv, které jsou justiční praxí dlouhodobě uznávány, měl možnost nechat si udělat vlastní rozbor. Taktéž žalobcem naznačovanou „záměnu“ vzorků měl možnost doložit, např. kamerovým systémem, který je na čerpacích stanicích standardem. Žalovaný nadále setrvává na svých tvrzeních, že inspektoři k odběru souhlas kontrolované osoby nepotřebovali (o kontrole byl pořízen řádný záznam) a svoji příslušnost k ČOI prokázali průkazy. Žalobce nemohl být zkrácen na svých právech podle správního řádu, kterých se v žalobě dovolává, neboť v době kontroly nebyl účastníkem řízení, nýbrž kontrolovanou osobou ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Dále žalovaný upozorňuje, že fax, jehož se žalobce dovolává, spisový materiál neobsahuje, neboť jej žalobce nedoložil, tudíž se jím při posuzování spisového materiálu nemohl zabývat. Důkazní materiál žalovaný považuje za opatřený řádným způsobem, u odběru vzorku poskytla součinnost samotná obsluha čerpací stanice, jak vyplývá i z předmětného protokolu. Pokud by snad soud měl na některé úkony žalovaného odlišný názor, domnívá se, že jeho případná pochybení nejsou takovéhohota charakteru, aby měla vliv na celkové rozhodnutí ve věci, neboť podstatou předmětného správního řízení zůstává prodej nekvalitní pohonné hmoty, a toto pochybení žalobce bylo doloženo.

Ze správního spisu vyplývá:

Dne 29.9.2008 byl sepsán kontrolní protokol a protokol o odběru vzorků pohonných hmot (vzorky č. 220/20/08 a 221/20/08) pracovníky ČOI na čerpací stanici žalobce. Kontrola podle protokolu byla provedena za přítomnosti obsluhy stanice, A.Š., a tato jej i podepsala, doba průběhu kontroly je uvedena od 14.50 hod do 16.00 hod. Za ČOI protokoly podepsali R.Š. a M.S. Téhož dne byl sepsán další kontrolní protokol a protokol o odběru vzorků pohonných hmot (vzorek č. 222/20/08) pracovníky ČOI na čerpací stanici žalobce. Kontrola podle protokolu byla provedena za přítomnosti obsluhy stanice, A.Š., a ten jej i podepsal. Doba průběhu kontroly je uvedena od 16.10 hod do 16.55 hod. Za ČOI protokoly podepsali R.Š. a M.S.

Ústav paliv a maziv a. s. zaslal ČOI dne 9.10.2008 výsledky laboratorních zkoušek odebraných vzorků paliv včetně zkušebních protokolů s tím, že pouze vzorek 222/20/08 nevyhovuje ČSN EN 590 (2004), neboť bod vzplanutí je 43,5 stupňů Celsia. O tomto výsledku byla vydána inspekční zpráva č. 2902/2008, s uvedeným datem ukončení inspekce a vydání zprávy dne 6.10.2008.

Česká obchodní inspekce, inspektorát Jihočeský a Vysočina žalobci dne 3.11.2008 doručila výsledky laboratorních zkoušek a poučila žalobce o seznámení s kontrolním protokolem a právu se vyjádřit. Následně dne 13.1.2009 bylo zahájeno správní řízení o deliktu žalobce. Orgán prvního stupně dne 4.2.2009 pod č.j. ČOI 435/2009/2000/R005/PHM vydal rozhodnutí, jímž žalobci uložil pokutu 50.000,-Kč pro spáchání správního deliktu vymezeného ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 24.2.2009 odvolání, zároveň předložil plnou moc pro JUDr. Lenku Faltýnovou ze dne 12.2.2009. Ústřední ředitelka žalovaného ze dne 3.6.2009 napadené rozhodnutí orgánu prvního stupně zrušila a věc mu vrátila k novému projednání, neboť došla k závěru, že ze spisového materiálu není zřejmé, jak byl žalobce seznámen s provedenou kontrolou, včetně poučení o možnosti podání námitek.

Po zrušení rozhodnutí orgán prvního stupně vyzval žalobce, aby se ve lhůtě deseti dnů vyjádřil k předloženým protokolům. Výzva byla doručena pouze žalobci a to dne 9.7.2009. Dne 21.7.2009 vydal orgán prvního stupně pod č.j. ČOI 2845/2009/2000/R005/PHM/Bö rozhodnutí, jímž žalobci opětovně uložil pokutu ve výši 50.000,-Kč pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách s odůvodněním, že žalobce seznámil s požadovanými protokoly, ten se k nim však nevyjádřil.

Zástupkyně žalobce se k protokolům vyjádřila dne 23.7.2009, mimo jiné navrhla vyslechnout jako svědky pracovníky čerpací stanice. Dne 11.8.2009 podala zástupkyně žalobce blanketní odvolání proti rozhodnutí orgánu prvního stupně. V doplnění odvolání namítla, že jí nebylo doručováno jako zmocněnci žalobce a vzhledem k datu vydání rozhodnutí orgánu prvního stupně nemohlo být přihlédnuto k jejím vyjádření k zaslaným protokolům.

Ústřední ředitelka ČOI rozhodnutím č.j. ČOI 17728/2009/0100/2000/2009/Vo/Št ze dne 16.11.2009 zamítla odvolání žalobce. K odvolacím námitkám uvedla, že z kontrolního protokolu ze dne 29.9.2008 je zřejmé, že téhož dne byla u žalobce provedena kontrola, byl při ní odebrán vzorek pohonných hmot č. 222/20/08 a posléze byl odeslán do akreditovaného Ústavu paliv a maziv, který jej vyhodnotil jako rozporný s limitní hodnotou ČSN EN 590 (2004)-NS v ukazateli bodu vzplanutí. Před odběrem vzorku se inspektoři prokázali služebními průkazy, obsluha při odběru a následném zaplombování poskytla součinnost a protokoly podepsala. Dále odvolací orgán uvádí, že předchozí rozhodnutí orgánu prvního stupně bylo zrušeno z důvodu zkrácení žalobce na právech v době kontrolního procesu (29.9.2008), tedy v době, kdy žalobce ještě nebyl účastníkem řízení ve smyslu správního řádu, nýbrž kontrolovanou osobu ve smyslu zákona. V této době, kdy měl být žalobce seznámen s kontrolou ve smyslu zákona o státní kontrole, ještě neměl zplnomocněného právního zástupce. Proto byl žalovaný toho názoru, že na svých právech nebyl zkrácen ani žalobce, ani zmocněný právní zástupce. Žalovaný nezohlednil další důvody uváděné žalobcem v odvolání pro jejich účelovost, odkázal na předmětný protokol č. 21/549/08, v jehož spodní části je mj. zdokumentováno, že použité vzorkovnice byly suché, čisté a těsnící s uvedením jednoznačného ano. Žalovaný rovněž uvedl, že žalobce byl s výsledky laboratorních zkoušek seznámen.

Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal bez nařízení jednání dle § 51 s.ř.s. napadené rozhodnutí, včetně řízení, kterého jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud

ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Soud věc posoudil následovně.

Žalobě lze přisvědčit ohledně rozsahu vadného postupu správního orgánu I.st., který v rozporu s právem na spravedlivý proces dle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod seznámil s podklady rozhodnutí (kontrolní protokol, protokol o odběru vzorků pohonných hmot z 29.9.2008, zkušební protokolu č. 61882) přímo žalobce, ačkoliv byl žalobce zastoupen právním zástupcem. Závěr žalovaného o tom, že pro určení způsobu seznámení účastníka s podklady je určující, zda byl účastník v době zhotovení podkladu (zde protokol o kontrole a provedení odběru) zastoupen či nikoli, je zcela v rozporu se zásadami správního řízení i procesního práva jako takového. Pro určení způsobu, resp. místa doručení účastníkovi je určující stav v době učinění úkonu správním orgánem, jinak by byl popřen institut procesního zástupce účastníka. Je-li účastník v řízení zastoupen, potom s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, se dle § 34 odst. 2 s.ř. doručují písemnosti pouze zástupci. Doručení zastoupenému nemá účinky pro běh lhůt, nestanoví-li zákon jinak. Zástupce žalobce se podáním ze dne 23.7.2009 vyjádřil k podkladům, avšak správní orgán vydal již dne 21.7.2009 správní rozhodnutí. Žalobce tedy byl seznámen s podklady, jakkoli v rozporu s § 34 odst. 2 s.ř., neboť právní zástupce žalobce učinil vyjádření. Avšak vzhledem k předčasnému rozhodnutí správního orgánu I.st. bylo žalobci upřeno právo se k věci vyjádřit dle § 36 odst. 3 s.ř., neboť správní orgán rozhodl dříve než žalobce mohl učinit vyjádření ve věci. Soud však má za to, že tento vadný postup správního orgánu nezaložil nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť skutečnosti uvedené žalobcem ve vyjádření ze dne 23.7.2009 jsou identické s odvolacími důvody uvedenými v doplnění odvolání ze dne 4.9.2009 (vady kontroly) a které tak byly předmětem odvolacího řízení, tedy i žalobou napadeného rozhodnutí. Správní řízení je nutné považovat za jeden celek, proto je správní orgán II.st. oprávněn odstranit vady prvostupňového řízení nebo vady rozhodnutí správního orgánu I.st., v daném případě odeprání práva se vyjádřit k podkladům, které se projevilo i ve formě nepřezkoumatelnosti správního orgánu I.st. spočívající v nevypořádání se s námitkami žalobce dle vyjádření ze dne 23.7.2009. Nehledě k tomu, že s předmětnými podklady byl žalobce již seznámen dne 3.12.2008, kdy mu byly zaslány výsledky laboratorních zkoušek. Kontrolní protokol i protokol o odběru mu byl doručen po skončení kontroly dne 29.9.2008.

Žalovaný se námitkou porušení procesních práv žalobce, zde koncentrovanou na námitku vady doručení zabýval. Přestože, jak výše uvedeno, žalovaný přijal nesprávný právní závěr o doručení, s odvolací námitkou se vypořádal, a proto nelze shledat nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nevypořádání se s námitkou porušení procesních práv žalobce.

Dále soud nespatřuje žalobou tvrzené vady provedené kontroly. Z protokolu o odběru vzorků č. 220/20/08 a 221/20/08 plyne, že první kontrola skončila v 16.00 hod., odběr v této věci rozhodného vzorku č. 222/20/08 byl proveden od 16.10 hod. Vzhledem k tomu, že kontrolu provedli shodní pracovníci ČOI (R.Š. a M.S.) a s přihlédnutím k předpokládané velikosti čerpací stanice, má soud za vyloučené, aby pracovníkům čerpací stanice nebylo oznámeno zahájení (fakticky pokračování) kontroly. Ostatně v protokolu o kontrole je uvedeno, že kontrola byla provedena za přítomnosti pracovníka čerpací stanice, A.Š., kdy protokol byl tímto pracovníkem také podepsán, tedy jím stvrzena správnost údajů zde uvedených. Zároveň byl pracovníkem žalobce podepsán a tedy potvrzena správnost údajů v protokolu o odběru vzorků pohonných hmot, který obsahuje výslovný údaj o tom, že vzorkovnice byly suché, čisté a těsnící. Tvrzení žaloby o dodatečném sdělení o provedení kontroly, nepřítomnosti pracovníků žalobce při odběru, o obsahu a čistotě nádoby soud považuje za účelové, jestliže z obsahu protokolů i časové souslednosti obou kontrol plyne

opak. Pokud pracovníci načerpali pohonnou hmotu a teprve poté oznámili provedení kontroly a následně provedli vlastní odběr vzorků, takto učinili v souladu s ČSN EN 14275, kdy byl proveden předchozí odběr, jak plyne i z protokolu o odběru. Pokud byl odběru přítomen pracovník žalobce, není rozhodné, na kterém místě došlo k pečetění vzorku. Kontrole přítomný A.Š. v protokole uvedl své pracovní zařazení jako obsluha čerpací stanice, zároveň disponoval razítkem žalobce, je tak zřejmé, že byl žalobcem pověřen výkonem činnosti žalobce, tedy poskytování pohonných hmot v předmětné čerpací stanici. Ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, A.Š., osoba vykonávající pracovní činnost v provozovně žalobce (v žalobě označen jako pracovník žalobce), tak jednal za kontrolovanou osobu, proto veškeré úkony kontrolující orgán činil vůči této fyzické osobě. Soud tak nespatřuje vady v provedení kontroly i odběru pohonných hmot tvrzené žalobou. Protokol o odběru vzorku č. 222/20/08 a kontrolní protokol je řádným podkladem pro rozhodnutí žalovaného, neboť odběr vzorku i kontrola samá netrpí žalobou tvrzenými vadami a společně se zkušebním protokolem prokazují spáchání předmětného deliktu žalobcem. Žalovaný se s odvolacími námitkami ohledně vady odběru vypořádal, kdy konfrontoval obsah protokolů s tvrzením účastníka, čímž vyvrátil tvrzení žalobce.

Soud nepovažuje za důvodný žalobní bod o odepření práva se řádně hájit (zásada rovnosti je vyloučena z důvodu výlučnosti účastenství žalobce jakožto jediného účastníka předmětného řízení), neboť obsah kontrolního protokolu a protokolu odběru vzorku je natolik průkazný, jednoznačně z něj plyne průběh kontroly a součinnost pracovníka žalobce, že případný výsledek svědků by neměl vliv na zjištění jiného než správním orgánem zjištěného skutkového stavu věci, aniž by byly dány pochybnosti o správnosti jeho zjištění (§ 3 s.ř.). Tvrdí-li žalobce, že svědci měli prokázat mimo jiné, že protokol pracovník žalobce podepsal, aniž by jej četl a věděl, co podepisuje, soud poukazuje na diskreční pravomoc správního orgánu podle § 52 věta druhá s.ř., dle kterého o provedení důkazu rozhoduje správní orgán. Zejména pokud navržené důkazy směřují pouze ke zpochybnění provedených podkladů zjevně účelovým způsobem, neboť i kdyby svědci uvedli, že protokol nečetli, jejich tvrzení je v rozporu s obsahem protokolu, resp. podstatou podpisu na protokolu a tedy i presumovaného jednání podepisujícího. Věrohodnost takového důkazu lze předem vyloučit, aniž by byla dána povinnost jej provést.

Kontrolní protokol v části „Poučení“ obsahuje poučení kontrolovaného (žalobce) o „možnosti vyjádřit se k výsledkům kontroly buď přímo do tohoto protokolu nebo písemně do 5-ti dnů od seznámení s jeho obsahem“. Žalobce tak byl poučen o právu vznést námitky proti obsahu protokolu dle § 17 zákona č. 552/1991 Sb. Žalobce byl s obsahem kontrolního protokolu i protokolu o odběru seznámen po provedení kontroly dne 29.9.2008. Z obsahu kontrolního protokolu ze dne 29.9.2008 plyne, že kontrolní protokol společně s protokolem o odběru vzorků byl téhož dne předán kontrolované osobě, neboť obsahuje rozdělovník: 1x ČOI, 1x kontrolovaná osoba, který je označen podpisem, shodně jako předchozí podpis pracovníka žalobce na téže druhé straně listu protokolu, který je nutno vykládat jako seznámení kontrolovaného s obsahem protokolu a s poučením o jeho právech. Podpis kontrolovaného na první straně listu protokolu stvrzuje účast kontrolovaného osoby u odběru vzorků. S obsahem inspekční zprávy, jež zahrnoval výsledky laboratorní zkoušky byl žalobce seznámen dne 3.12.2008. Následně dle pokynu žalovaného správní orgán I.st. seznámil žalobce s výše uvedenými podklady dne 9.7.2009. Žalobce byl opakovaně poučen o právu se vyjádřit k průběhu kontroly, bylo zcela na jeho uvážení, zda uplatní námitky dle § 17 zákona o státní kontrole nebo s ohledem na probíhající správní řízení, tyto námitky proti obsahu protokolu, resp. průběhu kontroly uplatní v rámci vyjádření k věci, což také učinil.

Dle § 15 zákona o státní kontrole se o kontrolním zjištění pořizuje protokol, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. V protokole se uvádí označení kontrolního orgánu a kontrolních pracovníků na kontrole zúčastněných, označení kontrolované osoby, místo a čas provedení kontroly, předmět kontroly, kontrolní zjištění, označení dokladů a ostatních materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá. Protokol podepisují kontrolní pracovníci, kteří se kontroly zúčastnili. Vzhledem k povaze předmětu kontroly (jakost a složení pohonných hmot dle ČSN EN 590) neobsahoval kontrolní protokol uvedení porušení právních předpisů, neboť takový závěr lze přijmout teprve po odborné analýze odebraného vzorku. Účelem kontroly dle zákona o státní kontrole je zjištění případných nedostatků, na základě kterého může být s kontrolovaným subjektem zahájeno správní (sankční) řízení, nikoli rozhodnutí o případném porušení právního předpisu kontrolovanou osobou. Řízení o kontrole není ukončeno žalobou namítaným „ukončovacím protokolem o výsledcích kontroly“, nýbrž zhotovením protokolu o provedené kontrole případně rozhodnutím o námitkách. Požadavek žaloby na zhotovení „ukončovacího protokolu o výsledcích kontroly“, který zřejmě dle žaloby měl obsahovat závěr o porušení povinnosti dle § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, nemá oporu v ustanoveních zákona o státní kontrole, zákona o České obchodní inspekci ani vyhlášky č. 133/2010 Sb., jež v § 4 odst. 3 stanoví náležitosti obsahu protokolu o odběru vzorku. Zároveň není soudu zřejmé, jak by absence takového protokolu měla zasáhnout do práv žalobce, jestliže byl seznámen s obsahem průběhu kontroly i protokolem o výsledku laboratorních zkoušek.

Dle § 3 s.ř. nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Dle § 56 s.ř. závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí.

Dle zkušebního protokolu č. 61882 Ústavu paliv a maziv ze 6.10.2008 vzorek 222/20/08 nevyhovuje ČSN EN 590 (2004), neboť bod vzplanutí je 43,5 stupňů Celsia. S výsledky laboratorních zkoušek, které pouze v jednom ze tří vzorků odebraného paliva v čerpací stanici žalobce detekovaly nevyhovující kvalitu paliva, byl žalobce seznámen dne 3.12.2008, tedy před zahájením správního řízení o správním deliktu dle § 9 odst. 1 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách. Podle § 4 odst. 6 vyhl. č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složení a jakosti pohonných hmot a o jejich evidenci, se sledování jakosti pohonných hmot provádí pouze zkušebními analytickými metodami stanovenými příslušnými českými technickými normami. Dle odst. 7 téhož ustanovení zkušební analýzy odebraných vzorků pohonných hmot a jejich vyhodnocení jsou prováděny akreditovanou osobou (vyhl. č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky). Pokud byla vypracována analýza odebraného vzorku akreditovanou osobou, v souladu se zásadou hospodárnosti řízení nebylo důvodu postupovat dle § 56 s.ř., neboť zde již nebyla dána potřeba nového odborného posouzení.

Postup akreditace dle vyhlášky 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, zaručuje shodnou odbornost akreditovaného subjektu jako při jmenování znalce dle zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. V rozsahu odbornosti lze mít za to, že požadavek ust.

§ 56 s.ř. je naplněn i odborným vyjádřením akreditovaného subjektu. V tomto směru lze také odkázat na ust. § 105 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, dle kterého je-li k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, vyžádá orgán činný v trestním řízení odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující, přibere orgán činný v trestním řízení znalce. Správní řízení o správním deliktu dle zákona o pohonných hmotách je určeno nejen správním řádem, ale také zásadami deliktního práva, které vycházejí zejména z ust. trestního řádu a trestního zákona. Zároveň třeba přihlídnout ke skutečnosti, že kontrolovaná osoba disponuje také odebraným vzorkem, a proto jej může předložit k vlastnímu znaleckému zkoumání. Nehledě k tvrzení žalobce, že odebraný vzorek byl při odběru „kontaminován“, čímž zpochybňuje jakékoliv posouzení odebraného vzorku. Tvrzení žalobce, že jím zajištěný znalecký posudek by neměl žádnou důkazní hodnotu, je v rozporu s § 51 s.ř. a povinností správního orgánu se v odůvodnění rozhodnutí vypořádat s předloženým důkazem (§ 68 odst. 3 s.ř.). Soudu není zřejmé, proč takto žalobce neučinil, jestliže v žalobě tvrdí, že znalecký posudek „nebylo problém opatřit“. Takovýto úkon žalobce by byl pouze v souladu s právem účastníka navrhopvat důkazy, hájit se, aniž by byl podmíněn výzvou správního orgánu, jak tvrdí žaloba. Ostatně nesprávné uchopení poučovací povinnosti správního orgánu žalobce osvědčil opakovaně, jestliže v odvolání navrhuje provést jako důkaz výslech pracovníků, ale jejich specifikaci podmiňuje výzvou správního orgánu. Shodně podmiňuje tvrzení rozhodných skutečností pro liberaci také výzvou správního orgánu (viz. dále).

Právo vznést námitky proti zpracovateli analýzy odebraných vzorků pohonných hmot bylo žalobci shodně jako v případě ustanovení znalce dle § 56 s.ř. zachováno, což žalobce také učinil. Soud má za to, že dlouhodobá spolupráce akreditované osoby (případně znalce) není bez dalšího skutečností zakládající podjatost dle § 14 odst. 1, 7 s.ř. per analogiam, resp. zakládající nevěrohodnost jím zhotoveného podkladu, neboť jak akreditovaný subjekt (zde Ústav paliv a maziv a.s.), tak správní orgán nemá osobní zájem na výsledku řízení. V předmětné věci byla hodnota odebraného vzorku 515,95 Kč, proto odkaz žalobce na zánik práva kontrolovaného na náhradu ceny odebraného vzorku soud považuje za nedůvodný. Naopak neobjektivní a neodborná zjištění akreditované osoby by měla vést k ukončení spolupráce správního orgánu s danou akreditovanou osobou, jestliže by tato zjištění neobstála v přezkumném řízení dle s.ř. nebo s.ř.s. Soud nepovažuje žalobní bod o podjatosti Ústavu paliv a maziv a.s. za důvodný.

Žalobce totožnou námitku podjatosti uplatnil v odvolání a žalovaný se v rozporu s § 89 odst. 2, 68 odst. 3 s.ř. nevypořádal s touto odvolací námitkou, avšak vzhledem k výše uvedenému závěru o zjevné nedůvodnosti takové námitky soud nepovažuje předmětnou vadu rozhodnutí žalovaného za natolik významnou, aby založila důvod pro zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, neboť nepředstavuje zásah do práv žalobce, jelikož otázka podjatosti Ústavu paliv a maziv a tedy případné nevěrohodnosti jím provedeného zjištění byla předmětem soudního přezkumu dle s.ř.s.

Liberační důvody v případě spáchaných správních deliktů upravuje ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, dle něhož právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. V doplnění odvolání žalobce uvedl, že i kdyby byl prokázán nedostatek jakosti odebraného vzorku, by „nepochybně vynaložila veškeré úsilí, které bylo možné po ní požadovat, aby prodávala kvalitní naftu vyhovující všem požadavkům na jakost a složení. Bylo-li by to vzhledem k *toto* tvrzení prokázat, je k tomu odvolatelka na výzvu správního orgánu připravena“. V žalobě žalobce namítá, že se žalovaný s odvolacím liberačním

důvodem nevypořádal. Soud má za to, že žalobce ve skutečnosti liberační důvody neuplatnil, neboť jeho tvrzení bylo pouze obecná citace ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, jelikož netvrdil konkrétní okolnosti, na základě kterých by měly být dány liberační důvody. Poučovací povinnost správního orgánu nelze vnímat natolik extenzivně, aby správní orgán byl povinen vyzývat účastníka k jeho výzvě, aby jej vyzval k tvrzení o rozhodné skutečnosti. Je právem a zároveň povinností účastníka tvrdit rozhodné skutečnosti na svou obranu. Správní orgán se liberačními důvody může zabývat pouze tehdy, pokud jejich existence i bez návrhu účastníka vyjde v řízení najevo, což se však v dané věci nestalo i pro nespecifikování tvrzení žalobce. Ostatně takto neučinil žalobce ani v podané žalobě. Netvrdí-li žalobce, jaké úkony učinil, aby zabránil porušení povinnosti o jakosti pohonných hmot, není takové obecné tvrzení žaloby způsobilé soudního přezkumu dle s.ř.s.

Na základě výše uvedeného je žaloba nedůvodná a proto soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst.1 s.ř.s. Žalovaný byl ve věci úspěšný, avšak žádné náklady mu nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 26.6.2014

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu